

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 19/07/2024
Αρ. πρωτ.: 586/185691

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 5365/26-6-2024 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. **Οζγκιούρ Φερχάτ**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σχετικά με την ενίσχυση της παραγωγής καπνού στην Περιφερειακή Ενότητα (Π.Ε.) Ροδόπης, επισημαίνεται ότι, όσον αφορά στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδος (ΠΑΑ) 2014-2022, βασικές προτεραιότητες της στρατηγικής για την αγροτική ανάπτυξη που εφαρμόζεται σε όλη τη Χώρα, αποτελούν η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του αγροδιατροφικού συστήματος, η ενίσχυση της αξίας αλυσίδας των εγχώριων αγροτικών προϊόντων, καθώς και η ενίσχυση του εισοδήματος των παραγωγών σε συνδυασμό με τη διατήρηση άσκησης της γεωργικής δραστηριότητας σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές.

Οι εν λόγω προτεραιότητες επιδιώκονται, μεταξύ των άλλων, μέσα από την ενθάρρυνση ιδιωτικών επενδύσεων με στόχους τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την καθετοποίηση της παραγωγής τους σε προϊόντα με συγκριτικό πλεονέκτημα με επιδίωξη την αύξηση της παραγωγικότητας. Ως εκ τούτου, κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, μέσα από το ΠΑΑ 2014-2022, το οποίο αξιοποιεί τα κονδύλια του Πυλώνα II της ΚΑΠ, υλοποιούνται Μέτρα και Δράσεις, από τα οποία μπορεί να επωφεληθεί τόσο η καπνοκαλλιέργεια όσο και ο καπνός.

Ενδεικτικά, αναφέρονται τα εξής υπομέτρα: 4.1 «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις»

Στο πλαίσιο του εν λόγω υπομέτρου, το οποίο έχει ήδη προκηρυχθεί, μεταξύ των άλλων, δίδεται στήριξη σε εκμεταλλεύσεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών που παράγουν καπνό, που στρέφονται προς ποιοτικά γεωργικά προϊόντα, ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στις ανάγκες της αγοράς και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά τους.

- 4.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και /ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων»

Στο πλαίσιο του εν λόγω υπομέτρου, δράση 4.2.2 που έχει ήδη προκηρυχθεί για επενδύσεις άνω των 600 χιλ. €, όπου συμπεριλαμβάνεται και ο τομέας του καπνού για την παραγωγή πούρων ή σιγαρίλος, μεταξύ των άλλων, δίδεται στήριξη σε πολύ μικρές και μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων τους, καθιστώντας τα ελκυστικά στους καταναλωτές και ενισχύοντας τον εξαγωγικό τους προσανατολισμό. Αντίστοιχες επενδύσεις κάτω των 600 χιλ. € έχουν προκηρυχθεί στο πλαίσιο των τοπικών προγραμμάτων LEADER από τις τοπικές αναπτυξιακές εταιρίες ανά τη χώρα.

- Επίσης, τόσο η καπνοκαλλιέργεια όσο και οι καπνοκαλλιεργητές επωφελούνται από το Μέτρο 13 «Ενισχύσεις σε περιοχές που χαρακτηρίζονται από φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα» του ΠΑΑ 2014-2022 (εξισωτική αποζημίωση σε ορεινές ή μειονεκτικές περιοχές), καθώς στην επιλεξιμότητα του μέτρου εμπίπτουν όλα τα αγροτεμάχια, στα οποία ασκείται

γεωργική δραστηριότητα σε ορεινές ή μειονεκτικές περιοχές, ενώ δικαιούχοι είναι τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που είναι ενεργοί γεωργοί και ασκούν γεωργική δραστηριότητα εντός των περιοχών αυτών.

Κατά τη μεταβατική περίοδο 2021-2022, αλλά και κατά τον σχεδιασμό της νέας προγραμματικής περιόδου 2023-2027, έχουν προβλεφθεί αντίστοιχες δράσεις (σχέδια βελτίωσης, μεταποίηση γεωργικών προϊόντων, νέοι γεωργοί, γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα και οικολογικά σχήματα), δεδομένης της σημαντικής αναπτυξιακής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής τους συμβολής.

Το εγκεκριμένο ΠΑΑ 2014-2022, καθώς και το εγκεκριμένο Στρατηγικό Σχέδιο της νέας ΚΑΠ 2023-2027, βρίσκονται στην ιστοσελίδα www.agrotikianaptixi.gr.

Περαιτέρω, αναφέρεται ότι από το 1993 εφαρμόζεται στην ΕΕ σύστημα περιορισμού της παραγωγής καπνού, ενώ ο τομέας του καπνού κατ' ουσία βρίσκεται σε διωγμό από το 2000 και μετά, από την παγκόσμια κοινότητα, μέσω κυρίως του πρωτοκόλλου του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (Σύμβαση Πλαίσιο -FCTC), το οποίο θέλει να προωθήσει την πλήρη αναδιάρθρωσή του. Σύμφωνα με την ΚΑΠ, από την εσοδεία 2010 και μετά, η ενιαία ενίσχυση μειώθηκε κατά 50% και το υπόλοιπο 50% μεταφέρθηκε στον δεύτερο πυλώνα (μέτρα αγροτικής ανάπτυξης) και αποκλείσθηκε από τις συνδεδεμένες ενισχύσεις.

Πάντως και πριν ακόμα ο καπνός αποκλεισθεί από τις συνδεδεμένες, από την παραγωγή, ενισχύσεις (λόγω του ότι αποτελεί προϊόν που βλάπτει τη δημόσια υγεία), σύσσωμοι οι ενδιαφερόμενοι κλάδοι καλλιεργητών και μεταποιητών είχαν προσχωρήσει, από το έτος 2006, οπότε και εφαρμόστηκε, εθελοντικά στην κατά 100% αποσυνδεδεμένη, από την παραγωγή, ενιαία ενίσχυση. Στη νέα ΚΑΠ 2023-2027 δεν προβλέπεται συνδεδεμένη ενίσχυση για τον καπνό και η οποιαδήποτε στήριξη αφορά στα οριζόντια μέτρα που προβλέπονται και για άλλα προϊόντα (ενέργεια, πετρέλαιο, φόροι, προγράμματα ΠΑΑ κ.λπ.).

Ο καπνός δεν εξαιρείται από την ενίσχυση για ορεινές και μειονεκτικές περιοχές που αφορά οριζόντια όλες τις καλλιέργειες και εδώ θα πρέπει να επισημάνουμε ότι η ανωτέρω ενίσχυση δεν αφορά στο σύνολο των καπνοκαλλιεργητών ποικιλίας Μπασμά της Αν. Μακεδονίας-Θράκης.

Την τελευταία τριετία, η καλλιέργεια καπνού στη Χώρα μας εξακολουθεί να μειώνεται, με μείωση των καλλιεργούμενων εκτάσεων κατά 26,5% από το 2021 στο 2022 και κατά 20% από το 2022 στο 2023 (στοιχεία ΟΣΔΕ 2021, 2022, 2023). Σύμφωνα με στοιχεία ΟΣΔΕ 2023, η καλλιεργούμενη με καπνό έκταση στη Χώρα ανέρχεται στα 6052,76 εκτάρια με 2385,15 από αυτά να καλλιεργούνται στην Π.Ε. Ροδόπης, όταν το 2018 η καλλιέργεια ανερχόταν στα 15898,95 εκτάρια στη χώρα και στα 5486,01 εκτάρια στην Π.Ε. Ροδόπης (στοιχεία ΟΣΔΕ 2018).

Η Διεύθυνση Συστημάτων Καλλιέργειας και Προϊόντων Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων θεωρεί απαραίτητη την ύπαρξη του τομέα τουλάχιστον στα σημερινά επίπεδα, αφού ενισχύει την οικονομία μειονεκτικών περιοχών της υπαίθρου και συμβάλλει στην οικονομική και κοινωνική σταθερότητα αυτών των περιοχών. Ιδιαίτερως για την Π.Ε. Ροδόπης ο τομέας του καπνού είναι ζωτικής σημασίας, καθώς αξιοποιεί άγονα και επικλινή εδάφη σε μειονεκτικές και ορεινές περιοχές, όπου δεν υπάρχουν εναλλακτικές καλλιέργειες. Επιπλέον, στην περιοχή υπάρχει ισχυρή παράδοση και σημαντική τεχνογνωσία στην καλλιέργεια καπνών ανατολικού τύπου, ενώ, επίσης, είναι πολύ αναπτυγμένα όλα τα στάδια της εφοδιαστικής αλυσίδας του παραγόμενου προϊόντος.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

Βουλευτή κ. Οζγκιούρ Φερχάτ